

XII. LA TERMINOLOGIA EN EL LLENGUATGE ADMINISTRATIU I JURÍDIC. APLICACIÓ EN ELS DICTÀMENS DE LA COMISSIÓ JURÍDICA ASSESSORA⁶³

1. La terminologia en el llenguatge administratiu i jurídic

1. 1. Introducció

En aquest estudi es presenten breument les pautes terminològiques en el llenguatge administratiu i jurídic que segueix l'Administració de la Generalitat, s'analitza la idiosincràsia terminològica dels dictàmens de la Comissió, i es posa de manifest l'interès que aquest òrgan té per a emprar una terminologia acurada, com recorre a les fonts lexicogràfiques i terminològiques per a resoldre casos complexos, i com mira de resoldre alguns casos concrets.

1. 2. *Pautes terminològiques en el llenguatge administratiu i jurídic a l'Administració de la Generalitat*

Arreu del món tant el sector públic com el privat inverteixen esforços per a fixar la terminologia dels seus àmbits, habitualment amb el suport d'institucions que es dediquen a qüestions lingüístiques i terminològiques, de tal manera que existeix una quantitat ingent de diccionaris terminològics, vocabularis, glossaris, bases de dades, cercadors terminològics i altres tipus de fonts que recullen termes segons les especialitats, les quals es poden trobar tant impreses com en versió digital.

En aquest sentit, a Catalunya és de ressaltar el paper que exerceix el TERMCAT, centre de terminologia que treballa en l'elaboració de criteris i de recursos terminològics. És un consorci integrat per la Generalitat de Catalunya, l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) i el Consorci per a la Normalització Lingüística, i té, entre d'altres missions, donar suport terminològic a l'Administració de la Generalitat de Catalunya i coordinar les activitats terminològiques dels departaments i els organismes i empreses que en depenen. A

63. Estudi elaborat per la Sra. Marta Albertí i Casas, responsable de Serveis Editorials de la Comissió Jurídica Assessora, publicat a la [Memòria 2024](#) de la Comissió Jurídica Assessora.

través del seu cercador Cercaterm⁶⁴ és possible consultar tota la terminologia que està normativitzada en tots els àmbits.

L'Administració de la Generalitat és sensible a una comunicació clara amb la ciutadania, i els llenguatges d'especialitat que utilitza han de participar d'aquesta claredat.⁶⁵ Però aquests llenguatges d'especialitat no només han d'estar dotats d'un llenguatge planer per a una comunicació clara, sinó que han d'estar construïts amb la terminologia que els és pròpia. Per això, l'Administració de la Generalitat es veu implicada en la formació i fixació d'aquesta terminologia i segueix plenament les pautes terminològiques establertes pel TERMCAT.

Concretament, i entre força iniciatives pel que fa al llenguatge administratiu i jurídic, des de fa força anys el Departament de Justícia ha elaborat documents amb criteris lingüístics i terminològics; la Comissió Jurídica Assessora ha endegat l'elaboració del seu llibre d'estil, també amb criteris lingüístics i terminològics,⁶⁶ i el Gabinet Jurídic ha publicat enguany el *Manual d'elaboració de normes 2024*, que inclou criteris terminològics com la coherència terminològica dins un mateix text –és a dir, utilitzar els mateixos termes per a expressar els mateixos conceptes– i apèndixs terminològics d'aquest llenguatge d'especialitat.

En aquest camp són rellevants, a més, diversos portals: a) L'Optimot,⁶⁷ que és un servei que ofereix el Departament de Política Lingüística en col·laboració amb l'IEC i el TERMCAT, per a resoldre consultes lingüístiques. Consta d'un cercador d'informació lingüística que ajuda en la resolució de dubtes sobre la llengua catalana i molt especialment de llenguatge administratiu, on es poden consultar d'una manera integrada diferents fonts; b) El portal Compendium.cat,⁶⁸ que aglutina recursos lingüístics i jurídics (diccionaris jurídics, apunts lingüístics sobre terminologia jurídica, manuals d'estil, criteris gramaticals, etc.), encapçalat per l'Il·lustre Consell de

64. Cercaterm: <<https://www.termcat.cat/ca/cercaterm>>.

65. Vid. l'estudi de la Sra. Marta Albertí i Casas publicat en aquesta mateixa *Memòria 2024* de la Comissió Jurídica Assessora: "La comunicació clara en el llenguatge administratiu i jurídic. Aplicació en els dictàmens de la Comissió Jurídica Assessora."

66. Vid. [Memòria 2022](#) i [Memòria 2023](#) de la Comissió Jurídica Assessora, que inclouen alguns estudis sobre aquestes matèries.

67. Optimot: <<https://aplicacions.llenqua.gencat.cat/llc/AppJava/index.html>>.

68. Compendium.cat: <<https://www.compendium.cat/>>.

l'Advocacia en col·laboració amb els departaments de Justícia i Cultura de la Generalitat de Catalunya, i que compta amb la participació de diverses institucions, entre elles, la Comissió Jurídica Assessora, i c) El portal Terminologia jurídica,⁶⁹ que conté recursos en terminologia jurídica que el Comitè Terminològic de Dret posa a disposició pública. Aquest comitè, impulsat pel TERMCAT, té com a tasca principal completar i tenir actualitzada la terminologia catalana que es difon en l'àmbit jurídic, amb consens i implicació de diverses institucions de referència en el sector, entre les quals també la Comissió Jurídica Assessora.

Un cop emmarcat, doncs, el context terminològic normatiu al qual s'adscriu l'Administració de la Generalitat, i, alhora, la Comissió Jurídica Assessora, a continuació s'analitza el tractament dels llenguatges d'especialitat que predominen en els dictàmens que emet, particularment la terminologia administrativa i jurídica.

2. La terminologia administrativa i jurídica en els dictàmens de la Comissió. Casos concrets

D'entrada, cal dir que els dictàmens de la Comissió versen sobre matèries molt diverses, i el llenguatge que s'hi utilitza s'ha d'adequar a aquesta diversitat.

Aquestes matèries s'estableixen, d'una banda, en l'article 8.2 de la Llei 5/2005, de 2 de maig, de la Comissió Jurídica Assessora, que determina les matèries de què tracten els dictàmens preceptius d'aquest òrgan: projectes de disposicions normatives que elabora el Govern en virtut de delegació legislativa; projectes de reglaments o de disposicions de caràcter general que es dicten per a desplegar les lleis o el dret comunitari i llurs modificacions, i expedients de l'Administració de la Generalitat o de l'Administració local sobre reclamacions de responsabilitat patrimonial; recursos extraordinaris de revisió; revisions d'ofici d'actes nuls de ple dret i de disposicions administratives; resolucions i nul·litat de concessions i d'altres contractes administratius; creacions de comarques i modificacions de demarcacions comarcals; creacions de municipis de règim especial; alteracions de termes municipals; constitucions, modificacions i supressions d'entitats municipals descentralitzades; acords per a autoritzar els actes socials i de disposició a què fa referència la normativa vigent sobre alienació de participacions públiques en determinades empreses; procediments de municipalització en règim de monopoli dels serveis; modificacions de figures de planejament urbanístic que alterin la zonificació o

69. Portal Terminologia jurídica: <<https://www.terminologiajuridica.cat>>.

l'ús urbanístic dels espais lliures, les zones verdes o els equipaments esportius que el planejament urbanístic considera com a sistemes urbanístics generals o locals, i qualsevol altra matèria respecte a la qual les lleis puguin establir l'obligació de demanar dictamen si la Generalitat en té la competència.

D'altra banda, aquesta diversitat material s'amplia en l'article 9 de la Llei 5/2005, esmentada, que determina les matèries sobre les quals han de versar els dictàmens no preceptius o facultatius: avantprojectes de llei i projectes de reglaments i de disposicions de caràcter general no inclosos en l'article 8.2; plecs de clàusules administratives; procediments sancionadors d'especial rellevància; convenis que l'Administració de la Generalitat signa amb l'Administració de l'Estat o amb les administracions d'altres comunitats autònomes, i ordenances municipals de caràcter estàndard. A més, en l'apartat 2 d'aquest mateix article 9, es preveu que la Comissió pot dictaminar sobre les consultes que el Govern o les administracions, per mitjà del Govern, li adrecin.

En conseqüència, i d'acord amb totes aquestes matèries, són diversos els camps terminològics a què han de recórrer els dictàmens, especialment els de les ciències de la salut, l'arquitectura, l'urbanisme i, sobretot, el dret, en totes les seves branques (dret civil, processal, administratiu, contractual...).

Aquest estudi aborda, només, la terminologia administrativa i jurídica, atès que és la terminologia que hi predomina, i es fa una aportació sobre uns quants termes molt comuns en els dictàmens de la Comissió, sens perjudici que, quan elabori definitivament el llibre d'estil, que ha de servir de manual d'elaboració dels dictàmens, s'hi inclogui un apèndix força més extens, a fi que s'hi puguin consultar els termes, ordenats d'una manera sistematitzada.

A continuació, es presenten uns quants casos concrets, marcats en negreta, amb un seguit d'observacions per a definir quins termes són correctes i quins no en els contextos en què apareixen, amb la intenció de col·laborar a fixar-los.

Les fonts de referència per a presentar les definicions dels termes comentats són el *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans (DIEC2); el cercador terminològic Cercaterm del TERMCAT (CERCATERM), que quan presenta més d'una fitxa terminològica per a una consulta les distingeix per àmbits d'especialitat marcats entre claus angulars (< >); les fitxes de consulta del portal Optimot (OPTIMOT), i en alguna ocasió el *Diccionari castellà-català* d'Enciclopèdia Catalana (4a edició) (DCC), quan ha interessat destacar les diferències respecte de termes en espanyol. Les definicions i les fitxes terminològiques que es reproduïxen de les fonts es ressalten

emmarcades per a deixar-les ben delimitades i en contrast amb els comentaris que es fan i els exemples que s'aporten.

Es marquen entre cometes els exemples, precedits amb un asterisc (*) quan es vol indicar que contenen els termes o expressions incorrectes o no recomanats, atenent les definicions aportades per les fonts, i en cursiva els termes o expressions objecte d'anàlisi que es volen ressaltar.

– arxiu / arxivament

DIEC2

arxiu

1 1 m. [BB] [ECO] [LC] Conjunt de documents acumulats per una persona o per una institució com a resultat de l'activitat pròpia o aliena. *Arxiu personal, patrimonial, eclesiàstic, nobiliari, d'una empresa. Arxiu judicial, militar, municipal. Arxiu digital.*

1 2 [BB] **arxiu privat** Arxiu de procedència no pública.

1 3 [BB] **arxiu públic** Arxiu procedent d'organismes estatals i definit com a públic per la llei.

1 4 m. [BB] [ECO] Edifici, local o moble on és dipositat un conjunt documental.

2 m. [BB] [IN] Fitxer informàtic.

DIEC2

arxivament

m. [LC] Acció d'arxivar; l'efecte.

Per tant, en els dictàmens, s'usa *arxivament* quan es parla de l'acció d'arxivar un expedient:

* “Ambdós interessats consideraven que la Direcció no tenia competència per a iniciar la revisió d'ofici, motiu pel qual demanaven que s'acordés l'*arxiu* de l'expedient.”

“Ambdós interessats consideraven que la Direcció no tenia competència per a iniciar la revisió d'ofici, motiu pel qual demanaven que s'acordés l'*arxivament* de l'expedient.”

– incórrer / estar o trobar-se incurs -a en / estar viciat -ada de / concórrer / existir / donar-se / produir-se

En aquesta entrada terminològica s'ha optat per agrupar diversos termes i expressions que mereixen ser analitzats conjuntament, atès que sovint apareixen com a sinònims en els textos administratius i jurídics, i no ho són, almenys no sempre, si s'analitza quin ús se'n fa en diferents contextos semàntics.

Per tal de delimitar quin significat o significats tenen cadascun d'ells i poder percebre les seves diferències semàntiques i també gramaticals, ja que regeixen preposicions diferents, a continuació es presenten les definicions i notes de les fonts lexicogràfiques i terminològiques, i després se'n fan els comentaris pertinents i es mostren exemples extrets dels dictàmens de la Comissió, per a fixar quin criteri cal seguir per a utilitzar-ne uns o altres.

DIEC2

incórrer

v. *intr.* [AD] Fer una acció reprensible. *Incórrer en una falta, incórrer en un error.*

CERCATERM

incórrer

ca **incórrer**, v *intr*

es **cometer**

es **incurrir**

<Dret>

Definició: Fer o cometre una acció mereixedora de repensió o de càstig.

Nota

Ex.: *L'acusada va incórrer en el delictes d'homicidi.*

[Si porta un complement verbal, aquest complement s'introdueix majorment amb la preposició *en*.]

CERCATERM

incurs | incursa

ca **incurs | incursa**, *adj*

es **incurso | incursa**

<Dret>

Definició

Que ha incorregut en l'acció delictuosa que s'especifica, i això implica que es trobi en un dels supòsits previstos per la llei i en rebí les conseqüències jurídiques corresponents.

Nota

Àmbit: Inespecífic

Ex.: *Mitjançant una declaració jurada, has de demostrar que no et trobes incurs en cap causa d'incapacitat o d'incompatibilitat.*

Ex.: *Així ho ha considerat la Sentència del Tribunal Constitucional, que en alguns recursos d'empara ha declarat la nul·litat dels actes d'aplicació i també dels reglaments incursos en nul·litat.*

[És seguit de la preposició *en*.]

CERCATERM

incurs -a

ca **incurs -a**, *adj*

es **incurso -sa**, *adj*

<Dret penal>

Definició

Dit d'una persona física o jurídica que ha dut a terme una acció, especialment delictuosa, que implica que es trobi en un dels supòsits previstos per la llei i que en rebi les conseqüències jurídiques.

Nota

1. L'adjectiu *incurs -a* regeix habitualment la preposició *en*.
2. La perífrasi que *ha incorregut en* és semànticament equivalent a *incurs -a en*.

CERCATERM

incurs -a

ca **incurs -a**, *adj*

es **incurso -sa**, *adj*

<Dret penal i penitenciari>

<Dret processal penal>

Definició

Dit d'una persona física o jurídica que ha dut a terme una acció, especialment delictuosa, que implica que es trobi en un dels supòsits previstos per la llei i que en rebi les conseqüències jurídiques corresponents.

Nota

1. L'adjectiu *incurs -a* regeix habitualment la preposició *en*.
P. ex., persona incursa en una causa.
2. La perífrasi que *ha incorregut en* és semànticament equivalent.

OPTIMOT

Com es diu *incurso en*, *incursa en* en català?

Resposta:

incurs en, incursa en, loc.

En llenguatge jurídic, la locució adjectiva *incurs en, incursa en* s'aplica a una persona física o jurídica que ha dut a terme una acció, especialment delictuosa, que implica que es trobi en un dels supòsits previstos per la llei i que en rebi les conseqüències jurídiques.

La locució equivalent en castellà és *incurso en, incursa en*.

En català, també es pot utilitzar amb aquest sentit la perífrasi que *ha incorregut en*, que és semànticament equivalent a la locució esmentada.

CERCATERM

vici

ca **vici**, *n m*

es **vicio**

<Dret>

Definició

Disposició habitual a les coses contràries al bé i a la llei moral.

Nota

Àmbit: Inespecífic

CERCATERM

vici

ca **vici**, *n m*

es **vicio**

<Dret>

Definició

Defecte físic o imperfecció amb caràcter congènit o definitiu, especialment que altera quelcom en la seva essència.

Nota

Àmbit: Inespecífic

CERCATERM

acte viciat

ca acte viciat, *n m*

es acto viciado, *n m*

<Dret administratiu>

Segons totes aquestes definicions, les persones, físiques o jurídiques, poden *incórrer* en una falta o acció, especialment delictuosa, mereixedora de reprensió o càstig. L'Administració, com a persona jurídica de naturalesa pública que és, pot *incórrer* també en la comissió de faltes o accions sancionables. Per tant, d'una manera translatícia, es pot dir que els seus actes poden *incórrer en*, *han incorregut en* o *es troben o estan incursos en* faltes, accions o actes sancionables.

És convenient aturar-se a estudiar un cas destacat d'accions o actes que poden ser invàlids i que són susceptibles de ser revisats d'ofici per nul·litat de ple dret, perquè són objecte de dictamen d'aquesta Comissió Jurídica Assessora, i venen a tomb per a comentar la terminologia específica que s'hi utilitza, concretament pel que fa a les

expressions que ara s'estudien: *incórrer / estar o trobar-se incurs -a en / estar viciat -ada de / concórrer / existir / donar-se / produir-se*.

Es tracta d'actes i disposicions generals considerats per l'LPAC com a nuls de ple dret. Aquesta Llei dedica el títol V a la revisió dels actes en via administrativa per motius de legalitat, i en l'article 47 regula les causes de nul·litat de ple dret.

La Comissió Jurídica Assessora té competència per a emetre dictamen sobre les revisions d'ofici d'actes administratius que li sotmetin a dictamen, i analitza si aquests actes són susceptibles d'invalidesa, és a dir, si *incorren en* alguna de les causes fixades en aquests preceptes de l'LPAC. Així, analitza si en aquests actes es *dona, existeix o es produeix*, almenys, *una causa* de les de l'article 47 de l'LPAC o bé si se n'hi *dona més d'una*, és a dir, si hi *concorren* diverses causes, per a considerar-los nuls de ple dret. Sigui com sigui, *tant si s'hi dona una causa com més d'una*, es pot dir que l'acte en qüestió *incorre en o està incurs en* una o diverses causes de les estipulades en l'article 47, o bé que *està viciat d'il·legalitat*, si efectivament se n'ha alterat l'essència.

S'observa, a continuació, com és possible d'aplicar el verb *concórrer* quan es vol expressar que en l'acte revisat per la Comissió s'hi produeixen, alhora, més d'una de les causes de nul·litat de ple dret:

DIEC2

concórrer

[en registre informal, l'infinitiu pot prescindir de la *r* final quan va seguit d'un pronom enclític començat per consonant, *concorre'n* en comptes de *concórrer-ne*]

1.1 v. intr. [LC] Diverses persones, trobar-se en un mateix lloc i temps. *Una gran gentada concorregué a les festes del parc.*

1.2 v. intr. [LC] Coincidir o convergir en un mateix punt de l'espai. *Dues línies que concorren en un punt.*

1.3 v. intr. [LC] Esdevenir-se alhora. *Ha explicat les condicions que han de concórrer perquè s'obtingui un determinat resultat.*

2 v. intr. [LC] Contribuir, cooperar, amb d'altres a un mateix efecte. *Molt diverses causes han concorregut a arruïnar-lo. Tot concorre a fer-me creure que diu la veritat. Els sentits concorren a formar la percepció.*

3 v. intr. [LC] Coincidir amb d'altres a pretendre una mateixa cosa. *Concórrer a una càtedra.*

CERCATERM

concórrer

ca **concórrer**, v intr

es **concurrir**

es **tomar parte**

<Dret>

Definició

Coincidir amb d'altres a pretendre una mateixa cosa.

Nota

Ex.: *Els licitadors que concorrin a la subhasta, ho hauran de fer en propostes independents.*

Ex.: *Per concórrer a les proves, cal presentar la sol·licitud en el termini establert.*

Ex.: *A l'hora assenyalada han concorregut ambdues parts a la sala de vistes.*

[Si porta un complement verbal, aquest complement s'introdueix majorment amb la preposició a.]

CERCATERM

concórrer

ca **concórrer**, v intr

es **concurrir**

es **reunir**

<Dret>

Definició

Esdevenir-se alhora.

Nota

Ex.: Els candidats sabran aviat les condicions que han de concórrer per a obtenir el càrrec.

Ex.: *La bonificació s'extingirà quan deixin de concórrer les condicions establertes per a la seva concessió.*

[No és correcte l'ús d'aquest verb quan fa referència a un sol element; és a dir, que el subjecte de *concórrer* ha de ser sempre plural.]

En totes les fonts lexicogràfiques i terminològiques el verb *concórrer* exigeix que hi hagi més d'una cosa que s'esdevingui alhora, no només una.

Per tant, en les revisions d'ofici:

a) Si un acte administratiu pot ser nul per una sola de les causes de nul·litat de ple dret, es pot dir:

“L'acte *incorre en* / *està incurs en* / *està viciat de* la causa X de l'article 47 de l'LPAC.”

“En l'acte *s'incorre en* / *existeix* / *es dona* / *es produeix* la causa X de l'article 47 de l'LPAC.”

b) Si un acte administratiu pot ser nul per més d'una de les causes de nul·litat de ple dret, es pot dir:

“L'acte *incorre en / està incurs en / està viciat* de les causes X i Y de l'article 47 de l'LPAC.”

“En l'acte *s'incorre en / concorren / existeixen / es donen / es produeixen* les causes X i Y de l'article 47 de l'LPAC.”

Exemples:

“Es conclou que en l'acord objecte de revisió *s'incorre en* la causa de nul·litat prevista en l'article 47.1.f) de LPAC.”

“Consideraven que els actes objecte de revisió *estaven incursos en* la causa prevista en l'apartat f) de l'article 47.1 de l'LPAC.”

“L'acte que se sotmet a consideració d'aquesta Comissió per tal que dictamini si *està viciat de* nul·litat de ple dret és l'acord de la Junta de Govern Local de 28 d'abril de 2022.”

“Manifestava que s'hi *donava* la causa de nul·litat prevista en l'article 47.1.c) de l'LPAC.”

“En aquest informe s'analitza si hi *concorren* els límits legals a la revisió d'ofici.”

– indemnitzar

DIEC

indemnitzar

v. tr. [LC] [ECT] [DR] Rescabalar (algú) dels danys, de les despeses, etc., que li ha causat alguna cosa. *Cal indemnitzar els propietaris perjudicats per la reforma.*

Per tant, en els dictàmens de la Comissió, quan es parla d'*indemnitzar* les persones interessades en les reclamacions de responsabilitat patrimonial, cal recordar que el verb és intransitiu i s'utilitza sense la preposició *a*:

“El 3 de juliol següent, va presentar un escrit en què sol·licitava que *s'indemnitzés* l'Ajuntament pels exercicis 2015 a 2022.”

– informar

DIEC

Informar

1 1 v. tr. [LC] [AD] Posar (algú) al corrent d'alguna cosa, donar-ne notícia (a algú). *Us prego d'informar-me de l'estat de la seva salut. M'havien mal informat.*

1 2 intr. pron. [LC] Procurar-se notícies entorn d'algú o d'alguna cosa. *Informe-u-vos de l'estat sanitari d'aquest establiment. Té avidesa d'informar-se sobre la vida dels escriptors. Abans de contractar-lo, informa-te'n.*

1 3 intr. [DR] [AD] Els fiscals i els advocats, parlar en compliment de llur càrrec.

2 tr. [LC] Dotar de forma (alguna cosa), ésser-ne el principi formatiu.

Per tant, en els dictàmens de la Comissió, es parla d'*informar sobre*, tenint en compte que és un verb intransitiu quan s'emptra amb aquest significat de l'àmbit del dret administratiu:

“El 25 d'octubre de 2024, l'Assessoria Jurídica del Departament va emetre un informe jurídic, en què *informava* favorablement sobre la proposta de resolució.”

– *institut / institució

DIEC

institut

1 1 m. [LC] Regla d'una institució, establerta en el moment de la seva fundació.

1 2 m. [RE] Institució constituïda per una regla fundacional. *Institut secular.*

1 3 [RE] **institut religiós** Societat de persones cristianes que emeten vots públics de pobresa, castedat i obediència i fan vida fraterna en comú seguint les regles o les constitucions establertes normalment pel fundador o la fundadora.

2 1 m. [LC] [SO] Corporació científica, literària, artística.

2 2 m. [LC] [PE] Establiment on s'imparteixen ensenyaments secundaris o superiors. *Institut d'ensenyament secundari. Institut de Ciències de l'Educació.*

institució

1 1 f. [LC] [DR] [AD] Acció d'instituir. *La institució d'un orde religiós.*

1 2 [LC] [DR] [AD] **institució d'hereu** En un testament, nomenament d'hereu.

2 f. [AD] Organisme que duu a terme una funció d'interès públic. *Els hospitals són institucions útils.*

3 1 f. pl. [AD] [DR] Conjunt de formes o estructures socials tal com són establertes per la llei o el costum.

3 2 [LC] [DR] [AD] **institucions d'un país** Lleis fonamentals que el regeixen.

3 3 [LC] [DR] [AD] **institucions de dret civil** Elements fonamentals de dret civil.

4 f. [SO] Categoria social caracteritzada per un conjunt de pautes sistematitzades de conducta d'un grup d'individus relacionats per vincles de parentiu, econòmics, culturals o altres, que, apareguda per atendre alguna necessitat bàsica de la societat, assoleix caràcter orgànic i permanent i, sovint, una reglamentació jurídica.

En els dictàmens de la Comissió s'empra el terme *institució* en comptes d'*institut* quan es tracta de principis, fonaments que institueixen un dret, com és el cas de la responsabilitat patrimonial de les administracions públiques.

* "El rescabament dels danys derivats de la suspensió de l'execució s'ha de vehicular per l'*institut* de la responsabilitat patrimonial."

"El rescabament dels danys derivats de la suspensió de l'execució s'ha de vehicular per la *institució* de la responsabilitat patrimonial."

– ***ofertar / oferir**

OPTIMOT

Com es diu ofertar en català?

Resposta

Malgrat que de vegades es fa servir en català el verb *ofertar* o algun dels seus participis (*ofertat, ofertada, ofertats, ofertades*), aquestes formes no són acceptables.

Segons el significat que es vulgui expressar, es pot usar una expressió o una altra:

– Si es vol dir que es posa a la venda un producte comercial, s'hi pot fer referència amb el sintagma *fer oferta*.

Per exemple: *Aviat podrem fer oferta d'una nova gamma de productes.*

– En cas que es vulgui fer referència al fet de posar a la venda un producte comercial a un preu rebaixat, es pot utilitzar el sintagma *fer oferta de preus*.

Per exemple: *Aquests dies fem oferta [del preu] de l'oli d'oliva.*

– En canvi, quan es vol indicar que es fa oferta pública d'una feina, un producte o un servei, el verb adequat és *oferir* (les formes del participi del qual són *oferit, oferta, oferts, ofertes*).

Per exemple: *En aquest centre s'ofereixen dues places d'administratiu. Aquestes són les places ofertes.*

oferirca **oferir**, v tres **hacer una oferta**es **ofertar**es **ofrecer**en **bid**, to<**Treball**>

Definició

Fer una oferta pública d'un lloc de treball, un producte o un servei.

D'acord amb això, en els dictàmens de la Comissió cal emprar el verb *oferir*, i no pas *ofertar*, quan es tracta d'ofertes de treball, de productes o de serveis. A continuació se'n presenten uns quants exemples per a mostrar-ne els contextos diversos:

"Aquesta plaça es va incorporar a l'*oferta* pública d'ocupació de 2008, en la qual es van *oferir* un total de deu places d'auxiliar administratiu."

"L'Ajuntament va *oferir* 99 places, de les quals 24 eren d'auxiliar administratiu."

"La Diputació va voler adquirir uns aparells específics definint les característiques mínimes en els plecs de prescripcions tècniques, la qual cosa va portar a excloure altres licitadors que van *oferir* aparells similars als que va subministrar posteriorment l'adjudicatària."

"En fase de licitació, es va puntuar el nivell de subcontractació *ofert* pels licitadors i que la contractista va obtenir la màxima puntuació en aquest criteri, ja que va *oferir* un únic nivell de subcontractació."

"[...] una empresa que *ofereixi* serveis d'instal·lació i manteniment d'aparells, equips, dispositius i sistemes de seguretat [...] ha de tenir com a objecte exclusiu aquesta activitat i que per aquest motiu ha de tenir dues societats diferents per a poder *oferir* els dos serveis de manteniment contractats per l'Ajuntament."

"Els càlculs que efectua la reclamant per a quantificar la indemnització que sol·licita són incorrectes, ja que no té en compte que, si bé en l'*oferta* inicial va *oferir* en el sobre de licitació un preu/hora de 26,37 euros, posteriorment, en tractar-se d'un procediment negociat, li van requerir presentar la millor *oferta* econòmica, i va *oferir* un preu/hora de 26,20 euros."

Ara bé, si es tracta d'ofertes que han de presentar els contractistes, com es troba sovint, per exemple, en dictàmens sobre resolucions contractuals, es pot recórrer també a d'altres expressions sinònimes a *oferir*, com *fer l'oferta* o *presentar l'oferta*:

* “No figura en l’expedient la petició d’oferta a la segona contractista, ni la sol·licitud d’ofertes a empreses distintes, de manera que no es pot comprovar si l’Administració li va indicar els conceptes sobre els quals havia d’*ofertar* ni si va fixar un preu màxim de licitació.”

“No figura en l’expedient la petició d’oferta a la segona contractista, ni la sol·licitud d’ofertes a empreses distintes, de manera que no es pot comprovar si l’Administració li va indicar els conceptes sobre els quals havia d’*oferir* / de *fer l’oferta* / de *presentar l’oferta* ni si va fixar un preu màxim de licitació.”

– ***portar causa / derivar de, originar-se en**

Les expressions *portar causa de* i *portar causa en* són un castellanisme. No apareixen en cap diccionari jurídic català, ni al DIEC, ni al CERCATERM, ni a l’OPTIMOT. Malgrat això, sovintegen en els textos jurídics i cal trobar propostes alternatives.

En espanyol es podria dir:

“[...] de los expedientes anteriores *de los que trae causa*.”

“[...] de los expedientes anteriores *en los que trae causa*.”

En català, en canvi, es podria dir:

“[...] dels expedients anteriors *dels quals deriva*.”

“[...] dels expedients anteriors *en què s’origina*.”

En els dictàmens de la Comissió també apareixen sovint aquestes expressions, i s’ha optat per substituir-les per les més genuïnes: *derivar de*, *originar-se en*.

* “S’han incorporat al procediment de revisió tots els antecedents i expedients anteriors *de què porta causa*, com correspon.”

“S’han incorporat al procediment de revisió tots els antecedents i expedients anteriors *de què es deriva*, com correspon.”

* “En el Dictamen 190/2017, aquesta Comissió ja va tenir l’oportunitat de pronunciar-se sobre aquest mateix assumpte, tot i que en aquella ocasió els danys reclamats *portaven causa de* la vigència del POF de la forest la Mata de València i la Roureda.”

“En el Dictamen 190/2017, aquesta Comissió ja va tenir l’oportunitat de pronunciar-se sobre aquest mateix assumpte, tot i que en aquella ocasió els danys reclamats *derivaven de* la vigència del POF de la forest la Mata de València i la Roureda.”

* “En la lletra B s’incorpora la documentació relativa a la licitació del lot 2 del dret de superfície *en què porta causa* el procediment de revisió.”

“En la lletra B s’incorpora la documentació relativa a la licitació del lot 2 del dret de superfície *en què s’origina* el procediment de revisió.”

Un cas especial es produeix quan se cita, entre cometes, l’article 27.3 del Reglament de la Comissió, en què es diu:

«[...]

“27.3 Les peticions de dictamen relatives a altres procediments administratius han d’anar acompanyades de la proposta de resolució i de tot l’expedient administratiu i, si s’escau, dels expedients anteriors que *en portin causa* [...].”»

En aquest cas, per ser fidel a la literalitat de la norma, es reproduïx tal com és l’original i es manté l’expressió *portar causa de*.

– procedir / ser procedent

DIEC

procedir

1 1 v. intr. [LC] Passar a posar en execució. *Procedir a l’elecció de president.*

1 2 v. intr. [LC] Anar executant una cosa. *Procedir amb mètode, amb mesura.*

2 1 intr. [LC] Algú, obrar. *Ell no procedeix bé.*

2 2 [LC] procedir contra algú, obrar contra ell segons normes legals.

3 1 intr. [LC] Ésser l’efecte d’una cosa, derivar-ne. *Aquesta inflamació procedeix d’una picada.*

3 2 intr. [LC] Venir d’un lloc, d’un punt. *Els Montalt procedeixen de l’Empordà. La nau procedia de Gènova.*

DIEC

procedent

1 adj. [DR] [LC] Conforme a dret, a pràctica, a conveniència. *Una demanda procedent. No és procedent fer una tal cosa.*

2 adj. [LC] Que procedeix de tal o tal cosa, persona o lloc. *Una nau procedent de Gènova.*

Un cop palesada la diferència semàntica entre *procedir* i *ser procedent*, s’observa que en els dictàmens de la Comissió s’empra l’expressió *ser procedent* quan s’està expressant l’accepció 1, de l’àmbit del dret, amb el significat de ‘conforme a dret, a pràctica, a conveniència’:

* “No *procedeix* considerar la petició municipal com una ampliació puix que l’objecte de la revisió d’ofici es va analitzar a bastament en el Dictamen 160/2023.”

“No és *procedent* considerar la petició municipal com una ampliació puix que l’objecte de la revisió d’ofici es va analitzar a bastament en el Dictamen 160/2023.”

* “*Procedeix* desestimar la reclamació de responsabilitat patrimonial instada.”

“*És procedent* desestimar la reclamació de responsabilitat patrimonial instada.”

– pronunciar-se / dictaminar

DIEC

dictaminar

1 v. intr. [LC] Emetre dictamen. *El tribunal ja ha dictaminat sobre aquesta causa.*

2 tr. [LC] Emetre (un dictamen). *Dictaminaren que l’acusada era innocent.*

CERCATERM

pronunciar-se

ca pronunciar-se, v intr *pron*

ca dictaminar, v intr *sin. compl.*

ca resoldre, v intr *sin. compl.*

es dictaminar

es fallar

es pronunciarse

es resolver

<Dret processal>

Definició

Una autoritat judicial, prendre una resolució o emetre un dictamen.

Nota

Àmbit: Inespecífic

Ex.: *El jutge es va pronunciar sobre el recurs contenciós administratiu presentat per una de les parts. El Tribunal Constitucional ha dictaminat sobre l'Estatut. El Parlament de Catalunya resoldrà demà sobre la qüestió dels radars.*

[Si porta un complement verbal, aquest complement s'introdueix majorment amb la preposició *sobre*.]

La funció consultiva de la Comissió es concreta en l'emissió de dictàmens, és a dir, *dictamina sobre* les peticions de dictamen rebudes –i, tal com s'ha vist en les fitxes terminològiques sobre el verb *dictaminar*, aquest verb és intransitiu i majorment va amb la preposició *sobre* si porta un complement–:

* “En el cas que *es dictamina*, l’expedient administratiu està conformat pel conjunt de documents indexats de l’expedient de responsabilitat patrimonial.”

“En el cas *sobre el qual es dictamina*, l’expedient administratiu està conformat pel conjunt de documents indexats de l’expedient de responsabilitat patrimonial.”

– *recavar/sol·licitar

DIEC

Recavar

v. tr. [LC] Tornar a cavar.

DCC

Recabar

v tr

1 recaptar, aconseguir, procurar, obtenir. *Recabar fondos, recaptar fons.*

2 [solicitar] reclamar, demanar.

CERCATERM

sol·licitar

ca sol·licitar, v tr

ca demanar, v tr sin. compl.

es interesar

es pedir

es recabar

es solicitar

<Dret>

Definició

Mirar d’obtenir {alguna cosa} fent les diligències necessàries.

Nota

Àmbit: Inespecífic

Ex.: *Va sol·licitar la plaça d’administrativa a les oficines de l’Ajuntament.*

Ex.: *El detingut sol·licità l’assistència d’un lletrat.*

Ex.: *Han demanat un ajut per a finançar el projecte.*

En els dictàmens de la Comissió, doncs, es bandeja el castellanisme *recabar*, que sol catalanitzar-se amb la forma **recavar*, i s’opta pels verbs *sol·licitar* o *demanar*:

* “Amb motiu de les observacions efectuades en l’informe jurídic, es va *recavar* un nou informe del subdirector.”

“Amb motiu de les observacions efectuades en l’informe jurídic, es va *sol·licitar* un nou informe del subdirector.”

– recepcionar / rebre

CERCATERM

recepcionar

ca **recepcionar**, *v tr*

es **recepcionar**

es **recibir**

fr **réceptionner**

<Dret administratiu>

Definició

Rebre un lliurament, comprovar-lo i registrar-ne l’acceptació.

Nota

El verb *recepcionar* no és sinònim de *rebre*, sinó que té el sentit específic que es recull a la definició.

CERCATERM

recepcionar

ca **recepcionar**, *v tr*

es **recepcionar**

es **recibir**

<Dret públic>

Definició

Rebre {un lliurament}, comprovar-lo i registrar-ne l’acceptació.

Nota

Àmbit: Inespecífic

Ex.: La secretària s’encarrega de *recepcionar* els paquets que rep l’empresa.

recepcionarca **recepcionar**, v tres **recepcionar**, v tr

<Construcció > Urbanisme>

Definició

Integrar una urbanització privada en el sistema urbanístic municipal per tal que pugui accedir als seus serveis, sobretot d'abastament d'aigua, clavegueram i enllumenat públic.

A continuació es mostren totes les entrades terminològiques referenciades pel CERCATERM per al terme *rebre*, per a observar els diversos camps d'especialitat a què fan referència:

rebre

<Esport > Esports de pilota > Esports de raqueta > Bàdminton>

rebre

<Esport > Esports de pilota > Handbol>

rebre

<Esport > Esports de pilota > Hoquei > Hoquei sobre herba>

rebre

<Esport > Esports de pilota > Hoquei > Hoquei sobre patins>

rebre

<Esport > Esports de pilota > Voleibol>

rebre

<Protecció civil > Policia>

rebre

<Esport > Esports de pilota > Futbol>

rebre

<Economia > Comerç > Grans magatzems>

rebre

<09 Esports de pilota>

rebre

<09 Esports de pilota > 12 Esports de raqueta > 02 Tennis de taula>, <09 Esports de pilota > 12 Esports de raqueta > 04 Bàdminton>

rebre

<09 Esports de pilota > 10 Voleibol>

Les fonts terminològiques no preveuen exactament el terme *recepcionar* ni el terme *rebre* com l'acte en què l'Administració accepta els béns que li lliura la contractista, dins de l'àmbit d'especialitat del dret mercantil. En conseqüència, per a intentar fixar el terme que cal usar en els dictàmens per a expressar aquest significat, s'ha consultat, a més,

quin tractament en fa la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014 (LCSP). Per exemple, en l'article 300 de la Llei es diu:

"Article 300. Lliurament i *recepció*

[...]

2. [...], l'adjudicatari no té dret a indemnització per causa de pèrdues, avaries o perjudicis ocasionats en els béns abans de lliurar-los a l'Administració, llevat que aquesta hagi incorregut en mora en *rebre's*.

3. Quan l'acte formal de la *recepció* dels béns, d'acord amb les condicions del plec, sigui posterior al seu lliurament, l'Administració és responsable de custodiar-los durant el temps que transcorri entre l'una i l'altra.

4. Una vegada *rebuts* de conformitat per l'Administració béns o productes peribles, aquesta és la responsable de la seva gestió, ús o caducitat, sense perjudici de la responsabilitat del subministrador pels vicis o defectes ocults d'aquells."

L'LCSP no empra enlloc el verb *recepcionar*, sinó el verb *rebre*. I el substantiu corresponent és *recepció*, tal com ja apareix en el títol de l'article 300.

Amb tot, s'observa que el terme *recepcionar* ha estat delimitat pel TERMCAT com a terme propi dels àmbits d'especialitat del dret públic i del dret administratiu, i ha elaborat unes fitxes terminològiques en aquest sentit, que s'han presentat més amunt. En canvi, no l'ha delimitat dins l'àmbit del dret mercantil. Com tampoc no ho fa la mateixa Llei de contractació citada. En conseqüència, en els dictàmens sobre matèries de contractació, no s'usa *recepcionar* sinó *rebre*. I el substantiu corresponent és *recepció*:

* "La resolució del contracte dona dret al contractista, en tot cas, a percebre el preu dels estudis, informes, projectes, treballs o serveis que efectivament hagi efectuat d'acord amb el contracte i que hagin estat *recepcionats* per l'Administració."

"La resolució del contracte dona dret al contractista, en tot cas, a percebre el preu dels estudis, informes, projectes, treballs o serveis que efectivament hagi efectuat d'acord amb el contracte i que hagin estat *rebuts* per l'Administració."

3. Consideracions finals

El llenguatge administratiu i jurídic és un llenguatge d'especialitat i com a tal empra una terminologia pròpia de l'especialitat.

L'Administració de la Generalitat participa de la fixació de la terminologia catalana amb el suport de diverses institucions (Institut d'Estudis Catalans i TERMCAT, especialment).

La Comissió Jurídica Assessora s'adscriu als criteris fixats per l'Administració de la Generalitat, tant lingüístics com terminològics, i molt particularment en la terminologia administrativa i jurídica catalana, sobre la qual se sustenten els dictàmens que emet.

Amb aquest estudi, doncs, la Comissió vol palesar l'impacte que la terminologia administrativa i jurídica té en els dictàmens i analitza diversos termes, a tall d'exemple, per a facilitar als operadors jurídics una aproximació a la terminologia d'aquest camp d'especialitat.